

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States
Issued Every Day Except Sundays
and Legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2676 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 253. — ŠTEV. 253.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 28, 1919. — TOREK, 28. OKTOBRA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

IZTOČNA EVROPA -- POZORIŠČE INTRIGE IN NEZADOVOLJSTVA

AMERIŠKI ČASTNIK, KI SE JE MUDIL V DEŽELAH IZTOČNE EVROPE, JE IZJAVIL, DA NI NOBENA IZMED NOVIH VLAD STALNA. — ZIMA STRAŠNEGA TRPLJENJA SE BLIŽA. — POLJAKI NASPROTUJEJO PADEREWSKEMU. — SLOVAKI SO NEZADOVOLJNI S ČEHI. — AVSTRIJCI ZA MONARHIJO.

Paris, Francija, 10. oktobra. (Pisnemo poročilo Ass. Press.) — Neki ameriški častnik, ki se je ravnokar vrnil sem, je podal natančen pregled razmer v istočni Evropi koncem svojega potovanja po Poljski, Čehoslovaški, nemški Avstriji in Ogrski.

— Skoro neizogibno je, — je rekel, — da mora priti do izpremembe vlade v vseh teh novih državah Evrope. Vseposod je videti intrige ter boj za silo in mesta, ki vodijo klike in posameznike. Pod tem pa je opaziti nezadovoljstvo in nemir med masami naroda. Narodna neodvisnost ni prinesla s seboj Devete dežele in nove ustanove ne delijo kruha.

Na Poljskem se je razvila močna opozicija proti Paderewskiju. Razentega pa bo trpele Poljska v tej zimi dejansko lakoto. Poljski narod vzdržuje armado, ki ni v nobenem razmerju s številom prebivalcev, da zavaruje svoje meje in vsak najmanjši dogodek bo lahko dovedel do bojev med Nemci in Čehi.

Tešinsko vprašanje je akutno in obe deželi sta v ognju. Dvomim, da bi ljudsko glasovanje na zadovoljiv ali trajen način rešilo to peče vprašanje.

Na Čehoslovaškem je zapaziti močno opozicijo proti sedanjim vladam, kateri manjka prave moči. Nevarnost pa leži v vedno rastočem nezadovoljstvu Slovakov, ki so bili na zelo korenit način podjarmljeni in ki se jezijo nad arogantnim postopanjem prvih Pemecev.

Nedalni vir nevarnosti pa je drastična protinemska politika vlade. Čehoslovaška je v materialnem oziru na veliko boljšem stališču kot katerakoli druga dežela v centralni in istočni Evropi. Ima na razpolago dosti kuriva in živil ter je valedtega v položaju, da lahko komandira druge.

Njena industrija prične lahko s polnim obratovanjem, ne da bi ji bilo treba dosti pomoči od zunaj. Če bi imela močno vlado, bi ta dežela lahko preživela sedanje viharje ter prosperirala. Nevarnost pa leži v plemenskih sporih iz katerih izvira cela politična konfuzija.

Kar se tiče Ogrske, je tukaj le malo ljudi mnenja, da bo ta dežela v stanu živeti naprej kot neodvisna država. Eventualna zveza z Rumunsko je videti sedaj neizogibna in dežela bi postala ali enostaven del rumunskega kraljevstva ali pa kraljestvo z vazalnim kraljem.

Rumunci so zelo hitro spoznali onemoglost zaveznikov ter se niso brigali za povelja in sporočila iz Pariza. Takozvana medzavezniška vojaška misija, ki nima za seboj nikake resnične sile, je pravca-ta šala.

Pred nedavnim časom je pisala ta misija rumunskemu poveljstvu pismo, pisano v angleščini in rumunski poveljnik je poslal pismo nazaj s poveljem, naj se dopisuje z njim v jeziku, ki ga razumejo civilizirani ljudje. (Menda v — rumunski ciganiščini!)

To označuje natančno razmere, ki vladajo tam. Ogrska bo v tej zimi gotovo stradala ter strada že sedaj. Rumunski cigani so pokradli vse, od žitnih semen pa do tiskarskih strojev. Kmetje hočejo kralja in stara nazadnjaška tola je bolj mogočna na kot je bila kdaj ter zelo delavna. Veliki zemljiški posestniki predstavlja jo vedno silo ter tvorijo s cerkvijo vred mogočno organizacijo.

Pred kratkim je stavil neki visok cerkveni dostojanstvenik medzavezniški misiji predlog, naj se postavi na ogrski prestol vojvoda X. Dejanski je veliko kraljevskih kandidatur, ki le čakajo na to, da vidijo, kaj se bo zgodilo.

Kar se tiče Avstrije, predstavlja vsaga provinca in vsak okraj svojo lastno vlado, ki posluša neodvisno ter pogosto proti poveljem dunajske vlade, katero dejanski kontrolirajo sovjeti delavcev in vojakov.

Niti krš anski socialisti (blaženega Luegerjevega spomina) niti socialni demokratje nimajo večine v poslanski zbornici in vsled tega ma vsenemška stranka, ki ima 39 svojih ljudi v parlamentu, ravnotežje sile ter vrže svoj glas kot prija njenim ciljem.

Strahno trpljenje po nastalo pozimi. Dežela je dejanski brez kuriva in klima je pozimi zelo stroga. Že sedaj primanjkuje živil in kar jih je na razpolago, so slaba in draga. Bolnice so še vedno brez najbolj nujnih potrebščin in ceste so dobesedno polne možkih, žensk in otrok, ki prosijo milodarov.

(To je isti Dunaj, ki je tako slavil vojno napoved Avstrije proti mali Srbiji! Dunajčani naj se zahvalijo Karličku za njih sedanjo bedo.)

Pocestno tolovajstvo je na dnevnem redu in tihotapstvo veleugledna obrt. Najti je znake revolucije, ki bo gotovo izbruhnila, če se razemere korenito in hitro ne obrnejo na boljše.

Tudi v Avstriji je najti dosti ljudi, ki hočejo monarhijo. Ti pravijo, da imajo že dosti republikanstva. Dobro informirani ljudje pravijo, da ni nenadni državni preobrat nemogoč. Ne bi bilo treba dosti, da se postavi nazaj cesarja ali kralja, če bi bil le močan mož, ki bi znal voditi ljudi.

V vsakem oziru pa je reakcionarni element močan ter postaja vedno močnejši vspricho pomanjkanja vsakega vodstva od strani sedanje vlade.

Avstrije nimajo nobenega upanja v svojo bodočnost ter vidijo rešitev edino v zvezi s Italijo (s ta pravost) ali Čehoslovaškijo. De-

BELGIJSKI KRALJ NA ROOSEVELTOVEM GROBU.

KING ALBERT, ACCOMPANIED BY COL. THEODORE ROOSEVELT, CARRYING WREATH TO THEODORE ROOSEVELT'S GRAVE. © UNDERWOOD

LEWIS BO ODGOVORIL PREDS. WILSONU

Nacelnik United Mine Workers je izjavil, da so delavci še vedno pripravljeni pogajati se.

Springfield, Ill., 27. oktobra. — John L. Lewis, poslujoči predsednik United Mine Workers of America, ki je doma v tem mestu, ni bil pripravljen danes zjutraj določiti stališča svoje organizacije napram ugotovili predsednika Wilsona, da bi bila stavka premogarjev ne le neupravičljiva, temveč tudi nepostavna.

Mr. Lewis je ponovil ugotovilo, da je šestdesetodstotno povečanje plače, katero zahtevajo premogarji "podvrženo pogajanjem, kot so tudi vse nadaljnje zahteve mož." Dostavil pa je, da je položaj tak kot je bil prej.

Rekel je, da je prišel počivat za en dan, predno odide v Indianapolis, kjer se bo vršil sestanek mednarodnega izvrševalnega odbora United Mine Workers, ki je bil sklican na prihodnje sredo.

Na tem sestanku, ki je bil sklican v prvi vrsti v namenu, da se določijo posameznosti stavke, se bo tudi sestavilo odgovor na poslanico predsednika Wilsona.

Governor Frank O. Lowden je v ugotovilo, ki ga je izdal danes, izjavil, da bo država v polni meri sodelovala s predsednikom Wilsonom z ozirom na njegovo stališče proti nameravani stavki premogarjev. Governor je nadalje priporočil "prisilno razsodjo" sporov med delodajalci in delavci, če bi bil tak korak potreben. Governor pravi, da je ta stavka "stavka proti ameriški javnosti".

PARIŠKO ČASOPISJE O PREMOGARSKEM ŠTRAJKU.

Paris, Francija, 27. ktobra. — Francosko časopisje se na dolgo in široko bavi z delavsko situacijo v Združenih državah. Skoraj vsi listi pesimistično komentirajo ameriška poročila. Po mnenju nekaterih urednikov je povzročila ta nemir bolezen predsednika Wilsona ter pomanjkanje vodstva v notranjih in zunanjih zadevah. Stavka premogarjev bo velika katastrofa.

— Amerika se bliža veliki zmešnjavi — pravi Echo de Paris. — Pristavlja, da so ameriški boljševiski agitatorji v direktni zvezi z boljševiskijo vlado v Moskvi. Žela je bankrotna oropana vseh virov in narod je preveč izmozan, da bi se mogel boriti. Kljub določilom mirovne pogodbe skušajo številni najti pot, ki bi vedla do zveze z Nemčijo.

PREDSEDNIK VETIRAL ENFORC. PREDLOGO

Poslanska zbornica je predlogo zopet sprejela in sicer z veliko večino. — Senat next!

Washington, D. C., 27. okt. — Predsednik Wilson je danes vetiral prohibicijsko enforcement predlogo. Tri ure zatem je predlogo poslanska zbornica zopet sprejela. Zanj je bilo oddanih 176 glasov, proti pa 55.

Voditelji suhačev v senatu so prepričani, da bo senat sledil že jutri poslanski zbornici. Pravi, da imajo v rokah dovolj glasov, in tako bo v sredo Wilsonov veto preglasovan. Predsednik je vsled tega zavrnil predlogo, ker zahteva, da bi se nadaljevala vojna prohibicija prav do 16 januarja prihodnjega leta. Po predsednikovem mnenju so cilji in nameni vojne prohibicije doseženi.

Predsednikov veto je uplival kot strela iz jasnega neba na kongres.

Nihče ni niti naimanj slutil, da bo predsednik vetiral. Republikanci kakortudi demokrati, ki so z žalostjo pričakovali trenutka, ko bo izginila bara, so bili uverjeni, da bo predloga postala postavna brez predsednikovega podpisa. Generalni pravdnik Palmer je baje izjavil, da je predloga postavna.

Predsednik je ležec v postelji narekaval in podpisal svojo poslanico ter jo poslal kongresu, ne meneč se, kakšen utis bo napravil ta njegov korak.

PREDSEDNIK JE OZDRAVIL.

Washington, D. C., 27. okt. — Predsednik Wilson je preživel mirno nedeljo ter počasi dobival uazaj svojo prejšnjo moč.

Dr. Grayson, njegov osebni zdravnik se je vrnil v Belo hišo pretekli večer ter izjavil, da je imel predsednik zelo dober dan. Noben buletin ni bil izdan glede njegovega zdravstvenega stanja.

Predsednik ni ničesar delal ter se tudi ni bavil s prohibicijsko predlogo. Časa ima jutri do polnoči, to je v torek, da podpiše predlogo ali jo pa vetira. Če tega ne bo storil do tega časa, bo postala predloga avtomatično zakon. Če vetira predsednik predlogo, bo moral kongres z dvetretinsko večino glasov še enkrat sprejeti tozadevno postavno preko veta predsednika. To pa bi gotovo dolgo časa trajalo, najmanj do uveljavljenja splošne prohibicije dne 16. januarja 1920.

— DENARNE POSILJATVE V ISTRU, NA GORIŠKEM IN NOTRANJSKO. —

JOHNSON AMENDMENT PORAŽEN V SENATU

Proti amendmentu je glasovalo 9 republikancev in 31 demokratov, zanj pa 36 republikancev.

Washington, D. C., 27. okt. — Johnsonov amendment k mirovni pogodbi, ki zahteva, naj bi imele Združene države ravno toliko glasov kot jih ima Anglija, je bil danes v senatu poražen.

Vršila se je le kratka debata. Proti amendmentu je glasovalo 31 demokratov in 9 republikancev, za amendment pa 36 republikancev in dva demokrata.

O tem amendmentu je razpravljala senat že izza zadnje srede. Glasovanje se je pričelo čisto nepričakovano med opoldansko pavzo ob pol eni popoldne. Zelo značilen govor je imel senator Knox, ki je govoril proti amendmentu. Rekel je, da mora protestirati, da bi imela Anglija s svojim angleško govorečim prebivalstvom, ki je napram prebivalstvu Združenih držav v razmerju 7:10, šest glasov v Ligi narodov, dočim naj bi imele Združene države samo en glas.

— Leta 1870 — je rekel, — je pozabila Anglija doprinesiti žrtve, katere smo doprinesli mi leta 1917 ter s tem uničili pretečo nadvlado Nemčije. Če naj bo Amerika zato kaznovana, da je leta 1917 rešila situacijo, kakšna kazen naj zadene Anglijo, ki je leta 1870 zamenjala svojo dolžnost? Mi smo prihiteli na pomoč. V zahvalo zahtevamo zadoščenje, toda ne zadoščenje 1-6.

PREDSEDNIK JE OZDRAVIL.

Washington, D. C., 27. okt. — Predsednik Wilson je preživel mirno nedeljo ter počasi dobival uazaj svojo prejšnjo moč.

— DENARNE POSILJATVE V ISTRU, NA GORIŠKEM IN NOTRANJSKO. —

Iskrnjemo denarna isplačil popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro p-celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je se sedeno po italjanski armadi. Jamčimo ali garantiramo v vsako pošiljatev, toda za kake mo goče zamude v isplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

PROTI RADIKALIZMU IN RDEČI ZASTAVI

KDOR SE BO PREGREŠIL PROTI POSTAVI, BO PET LET ZAPRT OZIROMA BO MORAL PLAČATI \$5000. — BOLJŠEVIŠKA LITERATURA PREPOVEDANA. — PREDLOGO STA STAVILA STERLING IN WALSH.

Washington, D. C., 27. oktobra. — Senadni odbor za pravne zadeve je sprejel predlogo, ki določa ostre kazni za vse osebe, ki razobešajo oziroma nosijo rdečo zastavo ter nameravajo strmoglaviti vlado.

Predlogo sta sestavila senator Sterling iz North Dakote in senator Walsh iz Montane.

Kdorkoli se bo pregrešil proti tej predlogi, ko bo uveljavljena kot postava, bo pet let zaprt, oziroma bo moral plačati pet tisoč dolarjev kazni ali pa oboje.

Kaznovana bo vsaka oseba, ki kuje zaroto proti vladi Združenih držav, ki v listinah, knjigah, cirkularjih ali plakatih svetuje kako akcijo proti Združenim državam, ki telesno poškoduje kako vladno osebo ali ki agitira za upor proti oblastim.

Kaznovan bo tudi oni, ki bo razobesil ali nosil rdečo zastavo v namenu, da s tem označi svoje cilje in namene.

Vsi izdajalski dokumenti, poslani po pošti, bodo konfiscirani, od pošiljalci pa kaznovani.

PREMOGARSKA STAVKA ZAVRŠENO DEJSTVO

V WASHINGTONU IMAJO LE MALO UPANJA, DA BI BILO MOGOČE NAMERAVANI ŠTRAJK ODGOBITI OZIROMA PREPREČITI. — VLADA JE IZDALA NAJOBŠIRNEJŠE ODREDBE. — NADALJNE RESOLUCIJE V SENATU. — VSEGA JE KRIVO IZJALOVLENJE DOSEDANJH KONFERENC.

Washington, D. C., 27. oktobra. — Vlada je izdala najboljšešnje odredbe, ki bodo stopile v veljavo ob pričetku premogarskega štrajka. Predsednikov ultimatum najbrže ne bo preprečil stavke in je tudi odgodil ne bo.

V vsakem premogarskem okraju bo veliko število vojakov, ki bodo skrbeli za mir in red ter ščitili one, ki bodo hoteli delati.

Sprva so vsi mislili, da situacija ni tako resna, kot jo je prikazal Lewis, sedaj pa so vsi uverjeni o njeni resnosti. Vsi naporji vlade bodo brezuspešni.

Generalni pravdnik Palmer in delavski tajnik Wilson sta se danes dolgo časa posvetovala glede nameravanega štrajka. Baje sta prišla do zaključka ter sestavila načrt, ki bo predložen jutri kabinetu.

Tudi v obeh zbornicah se je vse jako živahno bavilo s štrajkom. Sprejetih je bilo več resolucij, med njimi resolucija senatorja Thomasa iz Colorado, ki pooblašča predsednika, naj bi uporabil v slučaju premogarskega ali železniškega štrajka zvezne čete.

Indianapolis, Ind., 27. oktobra. — Vse napeto pričakuje Lewisa, ki bo jutri dospel sem. Izvrševalni odbor premogarskih unij je prepričan, da se bo že v sredo vršila silno važna seja, pri kateri se bo sestavil odgovor na predsednikov ultimatum.

Danes je izdal urednik United Mine Workers Journala daljše ugotovilo, v katerem vrača vsako krivdo na izjalovljenje dosedanjih konferenc.

Posebno proklamacijo je izdal tudi governor Goodrich, v kateri pravi, da bo država Indiana, kar se tiče premogarske stavke, vedno na strani predsednika ter mu bo pomagala z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago.

ŽELEZNIČARJI GLASOVALI ZA ŠTRAJK.

Chicago, Ill., 27. oktobra. — Štirinajst društev bratovščine železničarskih uslužbencev, ki zastopajo 12,000 mož, je glasovalo v nedeljo na tajni seji za štrajk. Štrajkali bodo toliko časa, dokler se kompanije popolnoma ne ugodijo njihovim zahtevam. Pravijo, da jim bo sledilo 100,000 mož po ce-li deželi.

JUDENIČ POGNAN NAZAJ.

London, Anglija, 27. oktobra. — Generalu Judeniču so se izjalovili vsi načrti, da bi pred prihodom zime zavzel Petrograd. Boljševiki so dobili velika ojačenja ter ga potisli nazaj. Boljševičke čete se nahajajo v Carakem selu. Judeničeve čete sicer še drže Gačino, pa se bodo morale tudi odtam umakniti.

Pazite na nove cene

Pošljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in selanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake meseče zamude v isplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Sedaj pošljemo v staro domovino, naprimer:

100 kron \$ 2.35	500 kron \$ 10.90
200 kron \$ 4.65	1000 kron \$ 21.80
300 kron \$ 6.70	5000 kron \$105.00
400 kron \$ 8.95	10,000 kron \$205.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi.

Denar nam pošlati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK HAKSER, New York, N. Y.

GLAS NARODA

Advertisement for 'GLAS NARODA' (The Voice of the People) newspaper, including subscription rates and contact information for the publishing company.

Dopisi

East Worcester, N. Y. Iz te naše farmerske naselbine so dopisi precej redki. Vzrok temu je najbrže ta, ker smo le malo časa tukaj in moramo, posebno prvo leto, jako trdo delati. Kadar se bomo privadili, bo že boljše slo. Pridelki so še precej dobri. Krasno je bilo gledati koruzo, ki je dozorevala. Dosedaj je kupilo tukaj farme kakih 30 Slovencev. Nekoč je samev, ki se pa še niso naselili. Najbrže zbirajo evetke da jih pripeljejo na farme. Posebno se moramo zahvaliti tujakšjemu rojaku Johnu Zuliehu, ki nam je tako lepo pripravil v tem kraju. Trinajst let so me preganjali kapitalisti, sedaj sem pa, hvala Bogu, sam svoj gospod. Farm je še veliko in sicer po nizki ceni. Kdor hoče kaj kupiti, naj se obrne na Mr. Zulieha. On mu bo že vse dobro preskrbel. Lep pozdrav rojakom širom Amerike, tebi Glas Naroda pa želim obilo naročnikov. James Milave.

letom umrl. Moj naslov je dobila od Ljubljanske Kreditne banke, kateri sem bil poslal meseca avgusta večjo svoto denarja z opombo, naj be za svoje, ako še žive. Matija Pogorelec.

Petnajstletnica sv. Hieronima

O priliki petnajstletnice smrti sv. Hieronima obelodanuje ravnateljstvo Arheološkega muzeja v Splitu naslednji poziv: — Dne 30. septembra 1920. po teče petnajsto let, odkar je umrl sv. Hieronim, cerkveni učenjak, porodu Dalmatince. Leto njegove smrti je sicer med znanstveniki sporno; nekateri trde, da je umrl 419. leta, drugi so pa za leto 420. kar je tudi verjetneje. Društvo sv. Hieronima v Zagrebu je obhajalo petnajstletnico svojega zavetnika že leta 1918. Rim in znanstveni svet pa jo namerava slaviti na poseben način 30. septembra 1920.

Monessen, Pa. Iz naše naselbine že dolgo nisem čital ncbnega dopisa. Slovencev nas ni veliko tukaj, salo pet družin in trije samei.

Tudi pri nas je izbruhnil jeklarški štrajk. Za našo organizacijo izgleda jako slabo, ker je preveč stekokazov. Dokler je imela družba zaprte tovarne, je bilo dobro, ko jih je pa odprla, so pa šli vsi notri kot da bi cirkus prišel. Ko se vračajo s kabi z dela, jih imajo tako v časti in tako zastražene, kot da bi hodil po ulici sam Gary. Šest ali sedem kozakov jih spremlja na konjih s puško v roki. Skebe je družba opremila z revolverji. Pittsburgh Steel Co. je dobila sedenasto zamorcev. Kmalu potem ko je bila družba prisiljena zapreti tovarne, so hodili bossi po ulicah ter vabili delavce, naj se vrnejo na delo. Delavci se pa niso menili za te prijazne besede. To je družbo tako razjezilo, da je vsem zapovedala izseliti se iz kompanijskih hiš. Dala jim je samo trideset dni odloga. Ker je stanovanje silno težko dobiti, se ne ve, kam se bodo ti reveži preselili. Hrvatje se prav dobro drže, drugače je pa s Poljaki. Pravijo, da štrajkajo pa grede drugim za skebe. Po mestu se večkrat vrše spopadi. Če sta le dva štrajkarja skupaj, ju konstatlerji razene. Dne 23. oktobra sta bila obstrljena dva zamorca. Pomnila bi sta celo svoje življenje, kaj se pravi skebati.

Pozdrav vsem štrajkarjem širom Amerike. John Sivie.

S pota. Dne 18. in 19. oktobra so pokazali rojaki v Waukeganu, Ill. svoje dramatične zmognosti. V dvoran Slov. Narodnega Doma smo videli omenjenega dne igra "Divji lovec". V splošnem je bila igra dobro igrana.

V American Steel & Wire Co. trajaja stavka že nad en mesec. Štrajkarji se dobro drže. Istopačito v South Chicago in Jolietu. Te dni sem dobil prvo pismo iz Jomovine, odkar je izbruhnila stavka. Piše mi sestra ter se mi čudi, da še živim. V stari kraj so namrci d. b. b. glas, da sen že pred

PETER ZEGON

Belgijski kralj si je ogledal neko jeklarško napravo. Tam je imel priliko seznaniti se z kralji, ki nimajo sicer kraljevskih naslovov, pa vseno vladajo svet. Veličanstvo dela je zasenčilo veličanstvo kraljeve slave.

Na Češkem se je menin: tebi nič poženilo nad petdeset rimokatoliških duhovnikov. Papež jih je seveda izobčil iz cerkve. Tisti, ki se ženijo v kontrabnt in hodijo drugim v zelnik, so pa delžni vseh rimskih milosti in žegnevcv.

Znamenja časa. Ljubljanski "Slovenec" piše: Sklican je bil shod, na katerem sta imela goveriti dr. Trumbič in dr. Smolčaka o javlranekm vprašanju. Ker ni bilo ne prvega ne drugega, so se zborovalci razšli.

Vsi smo enaki. Tukaj kot v starem kraju. Tudi pri nas se je že večkrat pripetilo, da so bili na seji vsi razen predsednika, tajnika in blagajnika.

Ali je že konec vojne ali še ne? Učenega človeka bo treba, ki bo ugotovil, če je vojna končana ali ne. Kapitalisti pravijo: — Ne smete štrajkati, kajti pogodba, ki smo jo sklenili, je veljavna za časa vojne, vojna pa še ni končana.

Če jim pravijo delavci: — Dajte nam nekoliko več plače, ker so v tem vojnem času živela neznanosko draga, — takoj odvrnejo: — Vojna je že zdavnaj končana; in s koncem vojne so tudi odpadli tisti priboljški, ki ste jih dobivali v vojnem času.

Vsi slovenski poštni uradniki se morajo učiti cirilice. Le tako počasi naprej pod plaščem bratstva in prijateljstva. Najprej cirilice v urad in šole, potem pa srbskega popa v cerkev, pa sami ne bomo vedeli, kdaj se bo zadnji Jugoslovan izpremenil v Srba.

Kaj je pravzaprav? Ali Jugoslavija, ali država Slovencev, Srbov, Hrvatov ali kraljevina Srbov, Hrvatov, Slovencev, Velika Srbija s hrvaškimi in slovenskimi provincami, Srbija, Hrvaška, Slovenija, edinstveni troimeni narod ali enoimeni troedinstveni narod? Ne pogrušate, kakortudi ne sverte Trojice, pa magari da sežeš prsti naravnost v možgane.

Besede "popolna svoboda", "popolna neodvisnost", "popolna demokracija", so jim venomer na ustih, pri tem se pa klanjajo kralju in se boje republika kot vrag žegnane vode.

Vzor uredniškega članka. V zadnji številki čikaškega dnevnika, ki pa izhaja kot tednik je izšel zanimiv uredniški članek, iz katerega posnemamo naslednje:

Delavska konferenca v Washingtonu ne dela, kakor bi morala. Wilsonov vpliv se pogreša. Jeklarški štrajki se še prav nič niso pomirili. Vseposvidski nered in nezadovoljnost. Te dni čujemo da so tudi premogarji sklenili štrajk za prvi november. Da, človek je zavrgel vsakega Boga!

Pa še ena evetka klasične slovenske je v dotični številki: — Italija naredila bo Reko svobodno državo.

V New Yorku se je pripetil čuden slučaj. Nekdo je ponudil nekemu človeku za malo uslugo dolar. Človek ga je velikodušno zavrnil, češ, da se z dolarjem ne more dandanašnji nič kupiti in da ne ve, kam bi žnjim. Mari bi ga bil vzel ter pridal se dvanajst centov, pa bi lahko kupil ducat jaje.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Advertisement for 'Katol. Jednota' (Catholic Unity) with logo and text: 'Ustanovljena leta 1896 - Inkorporirana leta 1900. Glavni urad v ELY, MINN.' Includes names of officials like Predsednik: MICHAEL ROVANSEK.

GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MICHAEL ROVANSEK, box 261, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 104 Pearl Ave., Lorain, Ohio. Tajnik: JOSEPH PIERLIER, Ely, Minn. Skladnik: GEO. L. BROZICE, Ely, Minn. Skladnik nasplošnih stvari: LOUIS COSTELLO, Salsburg, Cal. VRHOVNI ZDRAVNIKI: Dr. JOE V. GRAHEK, 643 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa. Dr. ANTHONY MOTZ, 9441 Ave. E. So. Chicago, Ill. IVAN VABOGA, 5138 Natrona Alley Pittsburgh, Pa. POROTNIKI: IREGOR J. FORENTA, box 174, Black Diamond, Wash. LEONARD SLABODNIK, box 489, Ely, Minn. JOHN RUPNIK, S. E. box 24, Export, Pa. PRAVNI ODBORI: JOSEPH PLAUTZ, Jr. 422-7th St. Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 524-2nd Ave., Duluth, Minn. WATT POGORELEC, 7 W. Madison St. Room 605 Chicago, Ill. ZDRUŽEVALNI ODBOR: FRANK ŠVLABEC, 4464 Washington Street, Denver, Colo. IREGOR HREŠČAK, 497-8th Ave., Johnstown, Pa.

Vse stvari tiskajce se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prijatbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška spričevanja, so najpogostejša na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Jednota pošilja po "National Fraternal Congress" letovila. V blaginji ima okrog \$300.000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin in pomrtvin je \$100.000. (sto tisoč dolarjev). Jednota stoji okrog 8 tisoč rednih članov (80) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam kjer jih še ni, pripravamo ustanovitve novih. Kdor eli postati član, naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva J. S. K. J. I. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Nitti o dogodkih na Reki

List objavljajo poročilo o seji ital. parlamenta in govor, ki ga je imel min. predsednik Nitti o dogodkih na Reki. Nitti je najprvo podal historijo dogodkov, kakor izhaja iz uradnih podatkov. Nato je nadaljeval: — Ne morem prikrivati svojo grenkobo in žalost. Kar se je zgodilo, me navdaja z žalostjo, pa tudi z poniževanjem. Zakaj prvič se je dogodilo, da so se v italijanski vojski pokazali znaki vstaje in nediscipliniranosti. Vojak mora poznati samo eno dolžnost: Poslušati. Tu gre za poizkus, o katerem moram pred Italijo in pred zavezniki reči, da je obalovanja vreden. S tem činom smo svoji domovini napravili zelo slabo uslugo.

Vlada je ukrenila vse potrebno, da se taki, obžalovanja vredni dogodki, ne ponovijo. Odredili smo preiskavo, zakaj so nekatere osebe dobile prej poročilo o reških dogodkih kot vlada. Vlada je bila izdala povelja, ki so se vpoštevala v notranjosti države. Žal na demarkacijski črti in v pasu, ki leži tik za njo, so bile vojaške osebe, ki so dogodke pripravljale, jim pomagale in jih trpele. To je resnica, in dobro je, da jih domovina pozna. Vojni minister je rekel, da se v Italiji ni nikoli pojavil militarizem; žalostno je, da moram danes ugotoviti, da so se znaki militarizma prvič pojavili tudi pri nas. Toda ta pojav bo ostal osamljen.

Skrbi me pa odgovornost, ki jo bomo morali nositi za ta pojav pred svetom. Nediscipliniranost se širi, zlasti pri onih osebah, ki so v prvi vrsti poklicane, da čutijo težo odgovornosti. Po zmagoslavni vojni z Nemčijo in Avstrijo mnogo oseb, ki so ščuvale na vojno, govori sedaj odkrito o novi vojni. In to novo vojno pripravljajo — strašno lahkomišlno.

Žalostno je in ni brez velike odgovornosti za Italijo, da ne izpolnjujemo svojih obveznosti napram zaveznikom, da jih ne spoštujemo in da nastopamo z nasilstvi, v času, ko gre za usodo Italije. Kdor je še včeraj nagovarjal k protestom in k nezdravim dejanjem proti Franciji in Združenim državam, brez katerih neposredne pomoči Italija ne bi mogla in ne more vztrajati v tem boju in ne izvesti svoje obnove, je blazen in je izdajalec državnih interesov.

Globoko sem ginjen, ko vidim vse zlo, ki se je storilo Italiji, ko čutim globoko poniževanje odkritičnih opravič, ki jih bo vlada morala dati svojim zaveznikom. Zakaj hočem in želim, da naši zavezniki čutijo in vejo, da se morajo naše demokracije iznova boriti za kulturo in pravico, da pa med nami ne sme biti boja brata z bratom, čeprav le duševnega. Danes ponavljam bolj kot kedaj prej simpatije in zaupanje Italije do svojih velikih zaveznikov. Svesti si moramo biti, da ne smemo izgubiti Italije z njenimi 500,000 padlimi junaki, kar bi utegnlo imeti za posledico blazno početje, spletkarije ali celo šport.

Domovino želi glas, ki je prodrl v inozemstvo, češ, da je italijanska vlada navduševala ali celo trpela podjetja, kakor so dogodki na Reki. Izjavljam pa, da italijanska vlada teh dogodkov ni trpela. So pač žalosten dogodek, na katerem vlada ni kriva. Odredili smo preiskavo, ki bo dognala, kdo je kriv.

Italija je vsled svojega položaja ne sme spuščati v politične aventure, ne da bi imela za posledico bedo in splošno anarhijo. In oni, ki iz golega športa ali iz prenapetosti ali celo iz prevelikega domoljubja silijo naše uboge brate na Reki na napačno pot, silijo v pogubo ne samo reške meščane, marveč tudi vso Italijo.

Našemu narodu je treba vcepiti zavest odgovornosti. Sedaj ni več čas, da se spuščamo v blazne pustolovščine. Dokler bom jaz na krmilu vlade, ne bom trpel takih pojavov.

Advertisement for 'Moški in ženske' (Men and Women) medicine, featuring a portrait of a man and text: 'Ne napravite napake. Zakaj si ne preskrbite najstarejšega, najučbenjšega, najizkušenejšega in najboljšega zdravilca v svetici. Dr. Mullin ima 29 let izkušnje v zdravljenju usodev in usodev bolnikov bolnih na najrazličnejše načine. Vsi tedaj tega je posta. Najbolj neodvisni zdravnik, pri katerem se lahko zagotovite za svojo bolezen. Erer skrbite boste dobili pri njem najbolj temeljito zdravljenje in veliko resnično pomoči za vaš denar. Brezplačna zdravniška preiskava potom stroja. Govorci vaš materni jezik. Uradne ure od 9. do 6. V nedelje od 10. do 2. Dr. E. F. MULLIN 411 - 4th Ave., 2nd Floor, PITTSBURGH, PA. Nasproti glavni postji.

Advertisement for 'Zdravim samo moške.' (I cure only men.) featuring a portrait of a man and text: 'Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburgu in ima 28-letno izkušnje v zdravljenju moških boleznih. Zdravljenje krvi s strani 4 stovrtin 006, ki ga je izumil profesor dr. Ehrlich. Ako imate lupinčaje in masole po toletu, v griv, ako vam lupinčaje teče, vas boli v kosteh, pridite in izčistil vam bom kri. Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se prej neno naprej. Vse izločevanje in kanala na izločevanje vode zdravim po najnovejših metodah in v kolikor ne goče kratkem času. Kadar spoznate, da imate več moške moči, ne čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč. Kilo zdravim v 30 urah brez operacije. Bolezine v mehurju, od 8-9 mar prihajajo boleznine v krvi in kriha, palenje pri mokrenju in ostale boleznine te vrste zdravim s največjo gotovostjo. Normalizem, trpanje, bolečine, otekline, žilaj, škrufje in druge bozne boleznine ki nastanejo vsled nečiste krvi, zdravim v kratkem času, da ni treba ledati. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. ujutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ujutraj do 8. popoldne. V sredo do 2. popoldne. Po polni nočnem. Priloge ostane. Ne zanemite in v študijo Dr. KOLER, 638 PENN AVE PITTSBURGH, PA.

Beg vojaških beguncev na Špansko

(IZ ZAPISKOV AMER. INTELI GENČNEGA ČASTNIKA).

Piše mapor C. Russell.

Nekega dne, ko sem se ravno vorice o takozvanem third degree pripravljaj na sedemdesetni dopust, sem dobil brzojavko, ki se je glasila: — Oglasite se takoj v glavni stani, nujno. — Mesto da bi torej vzela vlak v Niceo kot sem nameraval, sem se napotil v glavni stan v Tours, kajti vedel sem, da se je nekaj važnega zgodilo, ker bi me drugače general, ki je vedel za moje nameravane potovanje, gotovo ne motil.

Naslednjega jutra sem se zgodaj zglasil v uradu in takoj se me poslali v privatno sobo generala. Po običajnih jutranjih pozdravih mi je izročil general brzojavko, katero je dobil iz glavnega stana v Chaumont in v kateri se je glasilo: — Ameriška inteligentna služba na Španskem poroča o velikem številu ameriških vojaških beguncev, ki prihajajo preko meje v to deželo. Določite moža, da se loti te zadeve ter ustavi beg. Pershing.

Vedel sem že nekaj časa, da se je par našim ljudem posrečilo priti na Špansko, a to je bila veliko bolj resna zadeva.

Major, izdal vam bom zaupna povelja, da se lotite vi tega slučaja in lahko se oglasite pri kateremkoli, da vam pomaga. Vi veste, kaj mislimo glede španske vlade, — da namreč ne sodeluje z nami, da bi preprečila to. Seveda je vzrok za to. Kadar pride kak naš človek na Špansko, ga internirajo ali vsaj trdijo da ga in mi smo prisiljeni vrniti španski vladi stroške prehrane teh ljudi. Dobivaj tudi plačo od španske vlade. Rečem vam, da predstavljajo to precejšnjo svoto. Ker pa je valuta sedaj v prilog Španski, dela slednja dobre dobičke s temi našimi begunci. Nadaljna nevarnost pa je ta, da se nahajajo sedaj na Španske mveliko število nemških agentov in špijnov, ki dobivajo dragocene informacije od teh mož. Vaša naloga je ustaviti to. Želim vam dobrega uspeha pri tem podjetju.

Naša prva poteza je bila, da smo obiskali različna francoska območja mesta ter se dogovorili s krajevnimi francoskimi uradniki, da bodo aretirali vsakega častnika ali moža, ki bi ne mogel pokazati primerne izkaznice, da se sme muditi v dotičnem okraju. Ta odredba pa se ni izkazala kot uspešna.

Nato sem se vrnil v glavni stan ter napravil načrt, da dam ustaviti vsak vlak ter ga preiskati. Sklenil sem tudi postaviti na vsak vlak stražo, ki na bi iskala ubežnike.

Eden naših vojaških policistov je neke noči aretirati tri vojake v St. Surpice. Ta vojak-ernee je stal na peronu ter opozoval vlak, ki je vozil iz Pariza v Bordeaux. Vlak se je moral vstaviti na postaji radi neke kolizije. Približali so se mu trije ameriški vojaki, ki so mu rekli, da se hočejo zglasiti pri njem. On jih je vprašal, zakaj, in oni so odgovorili, da prihajajo iz Pariza in da bo ta zamorec čakal nanje, predno bodo mogli oditi na Špansko.

Vojaški policist je takoj spoznal, da je nekaj napačnega na celi stvari ter rekel:

— Dobro, fantje, le pojdite z menoj, in pokazal vam bom prostor, kjer se boste lahko skrili. Po poti ne smete nič govoriti.

Vojaški policist je dobro opravil svojo nalogo, kajti povedel je vojake naravnost pred vrata policijskega glavnega stana. Ko so stopili vojaški noter, so stli naenkrat pred častnikom, ki je poveleval temu okraju.

Uvodna vprašanja so spravila na dan dejstvo, da sta bila dva teh pobeglih vojakov Avstrijca, dočim je bil tretji pravi Amerikane. Slednjic je bil najmanjši med tremi in valed tega sem bil mnenja, da bo lažje uplivati nanj kot na ostala dva. Odvedel sem ga valed tega v svoj privatni urad. V Ameriki čujemo številne go-

Pekoče grlo, bolečine v prsih znamenja influenze.
Dajte grlu in prsim oživljajočo vdrgnitev s **Pain-Expellerjem**
tar pokrite prsa s sukneno obvezo. Ne izpostavljajte se potom zanemarjanja prehlada vnetjem, pljučnici, influenci in drugim nevarnim boleznim.
Kupite Pain-Expeller danes v vaši lekarni, 35 in 65 centov steklenica. Pristni ima našo tvorniško znamko
"SIDRO"
Ne jemljite nadomestil ali posnetkov.
F. AD. RICHTER & CO.
326-330 Broadway, New York

Upravna razdelitev jugoslovanskih pokrajin

Novi Marjanovičev tednik **Obnova** prinaša iz zbornika, ki je pod enakim imenom izšel v Valparaiso meseca novembra 1918, naslednji načrt za upravno obliko naše države in za razdelitev njenih pokrajin v upravne enote, ki ga priobčujemo v informacijo:

— Naša država kot država enega edinstvenega naroda, ki se zedinuje na razvalinah plemenskih in zgodovinskih razlik in ki zahteva svoje edinstvo, da si z njim lažje ohrani svobodo in doseže boljše mesto na svetovnem pozorišču, se ne more ustvarjati kot konfederativna tvorba, katere deli morajo odpuščati enotnost kak dalkoli hočejo. Toda naša država se prav tako ne more razvijati, če je strogo centralistična. Potreba je neka sreda: edinstvo države s samoupravo notranjega življenja.

Ureditev krajevne organizacije naše države se mora izvršiti čim prej. Ni mogoče začeti niti za prvo pomoč poštenega dela, kaj se da bi ustvarili pogoje za stalni napredek domovine — če nima razdelitve cele dežele v gotove enote. Ta razdelitev ne more biti samovoljna. Naslanjati se mora namreč v gotovi meri na dosedanja razdelitev in kjer je potrebno, naj se izvrši še naravnega zaokrožba.

Na srečo stvar ni tako zapletena kakor se to na prvi mah zdi.

1. — Slovenske zemlje, take svobodne kakor tudi neosvojenega (južna Koroška, južna Štajerska s prekmurskimi Slovenci in južnozapadni Ogrski, Kranjska, Goriška s Trstom in severnimi deli Istre) tvorijo etično, zgodovinsko in po narodni organizaciji politično in gospodarsko, povsaj jasno opredeljeno in obmejeno celoto. Vse, kar se nanaša na te kraje, mora nositi značaj enotne organizacije in enake uprave.

2. — Današnja Hrvatska z Medmurjem in največjim delom Slavonije tvori drugo tako povsaj vlak, ki je odšel v Tours. Spravili so nas v voz za prtljago ter nam rekli, da bo oskrbnik prtljage skrbel za nas. Naročili so nam, da moramo zapustiti vlak v St. Pierre de Corps, kjer bomo našli nekega Francoza, ki bo skrbel za nas in ki nas bo izročil naslednjemu tovarišu. Ko je dospel vlak v dotični kraj, smo se sestali s človekom, ki nas je odvedel v neko bližnjo hišo ter nas tam skrli. V dotični hiši smo ostali dva dni, nakar so nas v naslednji noči zopet naložili na vlak, namenjen v Bordeaux. Oskrbnik nad nami je imel sprevednik, ki naj bi nas izročil v Bassens nekemu ameriškemu zamorec. Ta mož naj bi nas sprejel na zadnjem delu potovanja. Zaspali smo in ko smo se prebudili, smo videli na postaji zamorca. Vsled tega smo mislili, da se nahajamo na postaji Bassens. Ostalo vam je znano.

Ta povest se mi ni zdela mogoča. Nato sem zaslíhal ostala dva moža, in povest teh dveh se je popolnoma zlagala s prvo. Nadaljna vprašanja so spravila na dan dejstvo, da ni mogel nikdo izmed treh navesti krajev ter hiš, kjer so bili skrili. Vsled tega smo sklenili, da se lotimo poizvedovanj v Parizu samem.

S šestimi svojimi možmi sem odšel v Pariz, da ugotovim, koliko je resnice na tem. Trije moji detektivi so se oblekli v uniforme in pričeli potikati po cestah. Ostali trije v civilnih oblekah pa so dobili nalog slediti vsem njih korakom.

3. — Srbija, kakršna je bila pred balkansko vojno, tvori tretjo enoto.

4. — Stara Srbija in Macedonija je četrta enota, ki je po zgodovinskih razmerah in navadah, pa tudi zemljepisno tako porazdeljena, da se mora upravljati po posebnih ozirom in metodah.

5. — Iz mnogo razlogov je potrebno, da se uprava današnje Črne gore uredi. Z ozirom na njeno posebne razmere in potrebe ter po željah dežele.

6. — Bosna i najvažnji del Hercegovine sta v vsej naši zgodovini zavzemali neko posebno, centralno pozicijo, a z ozirom na zemljepisne, plemenske in zgodovinske razmere je treba, da tudi v bodoče tvorita posebno celoto.

7. — Kdor malo pozna značaj ter posebnost zemlje v Bački, Banatu in Sremu v malim delom Slavonije, z eno besedo: v stari Vojvodini, bo priznal, da vsa ta zemlja tvori eno samo posebno, ravninsko in poročno pokrajino s posebnimi potrebami in posebnim značajem. Popolnoma naravno je, da se bodo morali vsi ti kraji zaokrožiti kot sedma velika pokrajina naše dežele.

8. — Od Krasa v ozadju Trsta preko severnega istrskega Krasa in čez Velevit in Dinaro tja do Skadra gre črta, ki deli razvodje Jadranskega morja in Donave, to je kopni in primorski del naše domovine. Ta primorski del je neprimerno ožji od kopnega ter nenavadno dolg in tvori tudi popolnoma zaokroženo zemljepisno in gospodarsko celoto. Primorje od Trsta do Skadra z otoki tvori osmo naravno enota naše dežele.

Na tej podlagi je ob sebi dana delitev naše dežele v sedem kopnih in eno primorsko ozemlje.

Ta razdelitev odgovarja zgodovini, ker je vsaka teh pokrajin bila v preteklosti vsaj enkrat središče države in je vršila važno nalogo v borbi našega naroda.

Ta razdelitev odgovarja razlikam v duševnosti našega naroda, ker je nedvomno tip Slovencev različen od tipa Hrvatov, tip Vojvodincev od tipa Srbijancev, tip Macedoncev od Črnogorcev in Primorčev od Bosancev.

Ta razdelitev odgovarja zemljepisno gospodarskim razmeram, — ker tvorijo brez dvoma alpske dežele eno, hrvatske sredozemne dežele drugo, ravninske vojvodinske dežele Srem, Bačka in Banat tretjo skupino in tako dalje po vrsti.

Primorje, dasi je tako ozko in potegnjeno, tvori posebno enoto, ki mora imeti, vsaj v vsem, kar se tiče pomorstva, enotno upravo in enotno pravosodstvo.

Jadransko primorje mora biti oba last, obči izhod na morje za vse bližnje in daljne pokrajine naše domovine.

Razdelitev v sedem ozemelj s Primorjem kot osimim ima to prednost, da je od vsega početke najpraktičnejša podlaga za ureditev uprave iz enostavnega razloga, ker ta razdelitev že obstoja in razpolaga s socialno, gospodarsko in politično organizacijo, ki je po večjem delu uporabljiva.

Ravnokot tudi delitev teh osmih ozemelj v manjše upravne enote ne bo delala večjih težav. Povsodi je prva in osnovna enota — občina. V vseh naših deželah je izvedena grupacija več občin v okraje in okrožja pri Slovencih prav tako kot pri Hrvatih in Srbih. Stvar ne bo težka niti v Črni gori.

Več občin oziroma okrajev je tvorilo v Srbiji in Bosni okrožje, a na Hrvaškem županijo. Ta enota, imenjamo jo okrožje in županijo, se bo mogla uvesti

Važno za vse, ki odhajajo v stari kraj

Kdor odhaja v stari kraj, mora si preskrbeti potni listi (pašoi) in vozni list za parobrod. Ali to ni še dovolj. Brez dovoljenja ameriških oblasti, da sme odpotovati (sailing permit), se ne more vkreuti. Ta "permit" dajejo na United States Custom House v New Yorku, potem ko so se pripravili, da svoje odpuščanje zadostil svoji davčni dolžnosti. Kdor ni v redu z davčnimi oblastmi, mora naknadno doplačati, drugače ne more odpotovati.

Zahteva se, da je vsakdor plačal dohodninski davek (Income Tax) za sledeča leta: 1917, 1918 in 1919. Radi tega je skrajno važnost, da vsak priinese s seboj vsa potrdila (receipts) o davku, ki ga je plačal bodisi direktno kotsektorju ali pa preko svojega delodajalca (kompanije). Priporočamo se, da oni, ki niso popolnoma zlostili svoji davčni dolžnosti, ozioroma oni, ki mislijo imeti pravico do oproščanja od davka, priinesejo s seboj izkaz delodajalca o svojem zaslužku v l 1917, 1918 in 1919.

Radi nejasnosti zakona so imeli petdseti začetkoma ogromno sitnosti pri dobivanju "permitta" in se jim je nalagalo velike svote davka pred odhodom v stari kraj. Valed intervencije s strani Foreign Language Governmental Information Service, Jugoslav Bureau, se je stvar sedaj jako olajšala.

Pravice in dolžnosti. Priznana je bila namreč pravica vsem Jugoslovanom, da so po novem zakonu o Income Tax — ki je v veljavi za l. 1918 in 1919 — oproščeni od davka, dokler ne zaslužijo določene zneska. Vsi Jugoslovani iz avstrijskega dela prejšnje avstro-ogrške monarhije (torej vsi Slovenci razen Prekmurcev), oni iz Bosne in Hercegovine, Srbije in Črnogore imajo pravico odbijati od svojega dohodka \$1000, oziroma \$2000, ako stanuje v Ameriki skupaj s svojo ženo, in \$200 za vsakega otroka pod 18 letom, kjerkoli naj ta živi. Oni pa iz Hrvatske in Slavonije ter Ogrske imajo pravico do odbitka \$1000, oziroma \$2000, ako živijo s svojo ženo, ne pa pravice

tudi v Črni gori in v slovenskih deželah.

V Srbiji, Bosni in na Hrvaškem se more pustiti razdelitev, kakršna je. V Vojvodini jo bo treba nekoliko spremeniti, v Sloveniji se bo dala izvesti slična upravna ureditev brez vsakih težkoč.

Dobro bi bilo, da se vsi oni, ki do odbitka za otroke. To se tiče vseh takozvanih ne-nastanjenih tuincev (non-resident aliens) in vsak ne državljan je tako dolgo ne-nastanjen tujee, dokler ni izrečno izrazil željo, da hoče ostati v tej deželi. Nastanjeni tujee (resident alien) pa ima iste pravice kakor državljan (citizen). Samobesebi se razume, da smatrajo odhajajočega tujea za ne-nastanjenega tujea, vsaj za tekoče leto 1919.

Vsak ne-nastanjeni tujee (non-resident alien) mora plačati za kar je zasluzil preko svote, do katere je oproščen od davka, za leto 1918 — 12% (državljan le 6%), za leto 1919 — 8% (državljan 4%). Torej za tekoče leto je vsak odhajajoči Jugoslovian oproščen od davka, dokler ni zaslužil toliko, kolikor je bilo poprej omenjeno. To stališče Jugoslovianov glede davčne dolžnosti je bilo šele pred kratkim povoljno razjašnjeno v Washingtonu in radi tega ne delajo več odhajajočim Jugoslovianom posebnih sitnosti glede davka za leto 1918 in 1919. Če ni ravno očitno, da je dotičnik izbegnil svoji davčni dolžnosti, smatra se, da je bil oproščen od davka. Na vsak način pa je potrebno, da priinesejo potni listi s seboj vsa potrdila o plačanem davku, ki jim imajo s seboj.

Zaostali davek. Glede davka za leto 1917 pa je stvar malo drugačna. Za to leto je vladal še stari zakon. In po tem so morali vsi tujei plačati kot Income Tax 2% od vsakega dohodka, ki so ga zaslužili. Še bilo za tujee oprostite do zneska \$1000, oziroma več. Ker je bil davek razmeroma majhen, niso ga davčne oblasti iztirale s sedanjo strogostjo in malokdo je resnično plačal, kar je bil dolžan. Kder pa sedaj odhaja, mora naknadno plačati dva od stotina za ves svoj zaslužek v letu 1917. Razen tega se zahteva, da mora dotičnik plačati 50% povška na tem davku kot globo, ker se ni odpravem času prijavil. Vsega skupaj pride torej 3% na ves zaslužek v letu 1917. Nalaga se nadalje plačilo \$10 v imenu poravnave (compromise). Če je torej tujee leta 1917 zaslužil \$800 in ni plačal davka, mora na Custom House plačati vsega skupaj \$34. Ako je v redu z letom 1918 in 1919, kar se navadno predpostavlja, bo po plačanju te svote dobil "permit" in sme odpotovati.

Dobro bi bilo, da se vsi oni, ki

Severova zdravila vzdržujejo zdrave v družinah.

Nered ledic

se ne sme nikdar prezreti, kajti taka zanemarjenost lahko konča slučajno z dolgotrajnimi boleznimi in sitnostjo, ki se zelo teško zdrave. Valed tega ne odlašajte. Bodite sigurni, da jih popravite takoj v začetu čereda. Vzemite

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(Severova Zdravila za čisti in jetra) za zdravljenje takih bolezni kot vnetje ledic ali mehurja, zastajanje vode ali goste urine, trpljenje pri urinaciji ali v slučaju kislega želodca, oteklih nog in bolečin v križu, ki izhajajo iz bolnih ledic. Na prodaj v vseh lekarnah. Cena 75c in 50c davka, ali \$1.25 in 60c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

niso v redu s svojo takso za leto 1917, obrnejo li kolektorju svojega okraja in ne čakajo šele na svoj prihod v New Yorku.

Ne laži!

V newyorškem Custom House vprašajo, koliko je dotičnik zaslužil leta 1917. Najboljša svet, ki naj ga dajemo vsem, je ta: Ne laži! Ne izplača se. Skoraj vsi odhajajoči tujei trdijo, da so bili leta 1917 bolni, in ameriški uradniki ne verjamejo več v tako epidemijo. Če pa je bil kdo zares bolan od leta 1917 naprej, naj priinese s seboj kako zdravniško spričevalo ali drug izkaz. Če uradniki dobijo koga na laži in se dotičnik zaveza v odgovorjanju na razna vprašanja, bo posledica ta, da mu nalasé natiožje velik davek. Radi tega govorite resnico. Se še najbolj izplača.

Kdorkoli pa bi imel sitnosti ali bi mislil, da se mu je zgodila krivica pri odmerjenju davka, naj se obrne na Foreign Language Governmental Information Service, Jugoslav Bureau, 124 East 28th Street, New York City, ki mu bo rade volje in brezplačno pomagala. Toliko radi davka in dovoljenja s strani ameriških oblasti, da sme oditi.

Priporočamo pa tudi vsem onim, ki hočejo oditi v kraj, naj si preskrbijo vozni list na parobrodu, predno zapustijo svoje selanje bivališče in se spravijo na pot v New

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Ozdravi katar mehurja in odstrani vse v 24 urah.

Vaska pilula (MIDY) nosi ime MIDY

Varujte se ponaredb

Na prodaj v vseh lekarnah

KAMEL CIGARETE su rezane i istoj veličini kao obično svake druge cigarete samo ukus koji je u njima i to još niste našli u nijednjm drugim cigaretima. Kamel da sa otim jasno sporazumom upotrebite svake druge cigaret sa ukusom i cenom na svetu.

Kamel Cigarette su tako dobre i prijatne. Vi ćete se zadovoljiti iz prvoga momenta toje naj bolji izabrati Turski i Domaći Duvan i Vi ćete ovo uvek radje pušiti nego ikoje druge cigarete.

Vi ćete приметiti da su Kamel Cigarette posle pušenja naj ukusnije i zadovoljnije i Vi će te se sami zadovoljiti da ste takove dobre našli Cigarette da Vas ni kada ne napravi ne zadovoljam pušiti.

Kamel Cigarette daju Vam taki sretnoga zadovolstva da ne ćete tražiti ni kakove kupone niti premije već samo dobar ukus i to samo Kamel Cigarette imaju.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO.
WINSTON-SALEM, N. C.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVljena
5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIKA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4664 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT BOBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIĆ, 4485, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPŠČI, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVIĆ, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POROVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1296 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOČMAN, 1303 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 239, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, priložbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne sadrave pa na predsednika glavnega poročnega odbora.

Izjava

PREDSEDNIKA ZDRUŽEVALNEGA ODBORA

ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE,
PUEBLO, COLO.

Upam, da je vsakemu članu in članici znano, da se je vršila konferenca za združevanje vseh slovenskih Jdnot in Zvez v Ameriki dne 7., 8. in 9. julija 1919 v Clevelandu, Ohio, pri kateri je bila tudi zastopana naša ZSZ po br. Frank Skrabecu, ker meni ni bilo mogoče vdeležiti se iste zaradi preobilnega dela na svoji farmi in zaradi preobilnih stroškov za Zvezo. Ker je brat Skrabec itak zastopal Jugoslovansko Katoliško Jdnoto, sem ga jaz pooblastil da zastopa obenem tudi Zapadno Slovansko Zvezo.

Upam, da vam je znana tudi pogodba, katera je bila sklenjena od zastopnikov prizadetih Jdnot in Zvez, ki je bila priobčena v zadnjem zapisniku glavnega odbora.

Kot predsednik sem poslal pogodbo obema sobratoma združevalnega odbora v pregled ter odobritev ali odklonitev iste s pripombo na točko 13. Sobratu sta pogodbo odobrila, kakoršna je bila podpisana v Clevelandu. O koncu je odobril tudi glavni odbor z nekako resolucijo, katera pa ni jasna.

Kakor vidim, sem jaz edini kot predsednik združevalnega odbora proti pogodbi, oziroma proti točki 13, katera je bila označena v pogodbi. Kar se tiče ostale pogodbe, sem jo tudi jaz pripravil podpisati, nikakor pa ne točko 13, katera pomeni le prepis in neslogo med članstvom bodoče organizacije. Vsak mora priznati, da dosedaj je in vedno bo delala največje zapreke vera in politika. Jaz ne odobravam ne prvega, ne drugega. Pomislite, cenjeni sobratje in sestre, koliko vas bo zadovoljilo čitati surove članke in napade ene ali druge vrste v bodočem glasilu skupne organizacije. Ako hočemo imeti mir in dobro podlago, je treba sedaj zagotoviti isto in to s pogodbo, katero ne bo mogla premeniti niti konvencija. Ne mislite, cenjeni bratje in sestre, da boste dosegli to na konvenciji.

Frank Boitz, predsednik združevalnega odbora Pueblo, Colo., 19. okt 1919.
R. R. No. 2, Box 132.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE ZA MESEC SEPTEMBER.

K dr. št. 3 pristopili: John Križman, roj. 1870, cert. 2204 za \$250 in \$1.00 bolniške podpore; John Križman, roj. 1901, cert. 2205 za \$500 in \$1.00 bol. podpore; Johana Koeman, roj. 1887 za \$1000, cert. 2206; Mike Čerček, roj. 1903, cert. 2207 za \$1000 in \$1.00 bol. podpore; Frank Čerček, roj. 1904 za \$1000 in \$1.00 bol. podpore, cert. 2208; Pavlina Križman, roj. 1903 za \$500 in \$1.00 bol. podpore, cert. 2209; Frances Dremelj, roj. 1903 za \$500 in \$1.00 bol. podpore, cert. 2210; Anton France, roj. 1894 za \$500 in \$1.00 bol. podpore, cert. 2211; Mary Ogulin, roj. 1904 za \$500 in \$1.00 bol. podpore, cert. 2212; Frank Slak, roj. 1877 za \$500 in \$1.00 bol. podpore, cert. 2213.

Vrnili se je od vajakov: Max Buh, cert. 448 in John Pavlin, cert. 249.

Premenili zavarovalnico iz \$500 na \$1000: Louis Bradač, cert. 229 in Cecilija Bradač, cert. 300.

K dr. št. 4 pristopili: Frances Mišmah, roj. 1896, cert. 2215 za \$1000 in \$1.00 bol. podpore; Johana Perovšek, roj. 1891 za \$1000 in \$1.00 bol. podpore, cert. 2216.

Zvišal smrtnino iz \$500 na \$1000: John Perovšek, cert. 781. Pristopil od dr. št. 5 k dr. 23: Joseph Zilindra, cert. 1783.

K dr. št. 9 pristopili: John Mikulich, roj. 1875 za \$500 in \$1.00

kjer odločuje večina, katero vi ne boste nikdar imeli od strani ZSZ. Zatorej si je treba v pogodbi zagotoviti trdno in zdravo demokratično podlago.

Predlagam vam sledečo resolucijo. Ako jo sprejmete, vam je zagotovljen mir in napredek bodoče organizacije za vedno.

REZOLUCIJA.

Bodoča organizacija mora biti popolnoma na trgovski in demokratični podlagi, da se dá članstvu popolnoma versko in politično svoboda, da nima pa pravice noben član ali članica, niti uradnik ali uradnica širiti versko ali politično prepričanje potom lastnine bodoče organizacije. Te podlage ne more izpremeniti niti konvencija, izpremeniti jo zamore le članstvo s splošnim glasovanjem in sicer da glasuje devetdeset odstotkov za izpremembo. Ime bodoče organizacije naj določi konvencija.

Cenjeni mi člani in članice, ako sprejmete to besko, potem vam je zagotovljen mir in napredek bodoče organizacije. Ako pa sprejmete pogodbo, kakoršna je, se podamo popolnoma na milost onim, kateri ne-jejo priznati popolnoma demokratičnega stališča in bodo vedno delali prepis ter širili članke, kateri niso umestni za bodočo organizacijo.

S tem končam svoj sklep in ga izročim članstvu ter glavnemu odboru ZSZ v razmotrivanje. Enako pravico imajo tudi ostale prizadete Jdnote in Zveze ter glavni odbori združevalnih odborov, da vzamajo to resolucijo v pretres. Glavnemu odboru ZSZ priporočam, da je njega dolžnost, da od strani vse zapreke, katere so bile sklenjene na zadnji konvenciji v svrhu združevanja in kdor ima polno moč voditi združenje ter naj predloži članstvu na glasovanje.

Frank Boitz, predsednik združevalnega odbora Pueblo, Colo., 19. okt 1919.
R. R. No. 2, Box 132.

DOHODKI ZA MESEC SEPTEMBER Z. S. Z.

Št. društva	Sart. Sklad	Bol. podpore Poškoče	Prislop.	Str. sklad	Tiskovine Znaki	Vr. zdravnik	Poseb. Anes.	Skupaj
1.	\$ 91.62	\$ 93.75		\$ 12.20	\$ 0.25		\$ 5.00	\$ 202.82
3.	\$141.62	\$144.05	\$10.00	\$ 20.10		\$3.00		\$ 318.77
4.	\$ 24.36	\$ 24.75	\$ 3.00	\$ 4.10		\$ 50		\$ 56.71
5.	\$121.70	\$121.50		\$15.60	\$ 0.25			\$259.05
6.	\$ 28.10	\$ 17.25		\$ 4.00				\$ 49.35
7.	\$ 49.40	\$ 51.75		\$ 6.90	\$ 0.25			\$108.30
8.	\$ 31.81	\$ 33.00		\$ 4.40			\$ 5.00	\$ 74.21
9.	\$ 43.95	\$ 45.75		\$ 5.40	\$ 1.00			\$ 96.10
10.	\$ 3.76	\$ 3.75		\$ 50				\$ 8.01
11.	\$ 20.14	\$ 22.50		\$ 3.00				\$ 45.64
12.	\$ 6.99	\$ 9.00		\$ 1.20				\$ 17.19
13.	\$ 18.31	\$ 19.50		\$ 3.60				\$ 41.41
14.	\$ 25.40	\$ 29.25		\$ 3.70				\$ 58.35
15.	\$ 9.83	\$ 7.25		\$ 1.10		\$ 25		\$ 89.58
16.	\$121.97	\$129.75	\$ 3.00	\$18.70				\$18.18
17.	\$ 19.85	\$ 21.00		\$ 2.90		\$1.00		\$274.42
19.	\$ 8.70	\$ 9.75		\$ 1.30			\$10.00	\$ 43.75
20.	\$ 16.52	\$ 19.50		\$ 2.60	\$ 0.25			\$19.75
21.	\$ 46.53	\$ 48.10	\$ 1.00	\$ 6.10	\$ 2.00			\$ 38.87
22.	\$ 41.53	\$ 29.25		\$ 8.80				\$ 89.58
23.	\$ 19.71	\$ 21.75		\$ 2.60				\$ 44.16
24.	\$ 17.26	\$ 15.00		\$ 1.90				\$ 34.16
25.	\$ 5.37	\$ 9.00		\$ 80				\$ 15.17
								\$2017.83
								Third U. S. Liberty Bond obresti.....
								\$ 85.00
								Skupaj.....
								\$2102.83

IZDATKI ZA MESEC SEPTEMBER Z. S. Z.

Št.	Smrtnina	Bol. podp.	Operacija	Dr. izdat.	Skupaj
1.		\$ 43.00			\$ 43.00
3.		\$ 53.00			\$ 53.00
5.	\$ 700.00	\$ 56.00			\$756.00
7.		\$ 71.00			\$ 71.00
8.		\$ 71.00	\$50.00		\$121.00
15.		\$ 10.00			\$ 10.00
16.	\$ 400.00				\$400.00
20.		\$ 10.00			\$ 10.00
21.		\$104.00			\$104.00
22.		\$ 90.00			\$ 90.00
23.		\$ 31.00			\$ 31.00
14.	\$ 800.00				\$800.00
Fr. Skrabec, za september			75.00		\$ 75.00
Dom Sloven. Društev za stanarino			6.50		\$ 6.50
Vrh. zdrav. R. S. Burket za pregled			11.00		\$ 11.00
					\$2581.50

bol. podpore; Anton Strajner, roj. 1877, cert. 2203 za \$1000 in \$1.00 bol. podpore.

Prestopil od dr. št. 1 k dr. št. 10: Peter Geshell, cert. 1418.
Odstopil od dr. št. 13: Frank Boštjančič, cert. 805.
Suspendiran od dr. št. 14: Frank Mahne, cert. (?).
Prestopil od dr. št. 12 k dr. št. 14: Jacob Smodey, cert. 1887.
Zopet sprejet k dr. št. 15: Nick Badovinae, cert. 15904.
Pristopila k dr. št. 16: Joseph Skaro, roj. 1895 za \$1000, cert. 2217; Loviž Anton, roj. 1884 za \$500 in \$1.00 bol. podpore, cert. 2218.

Zopet sprejeti: Gersich Anton, cert. 1838; Klobas Joseph, cert. 1755; Kočever Frank, cert. 1644; Jerman Cristine, cert. 1620; Jerban Elizabeth, cert. 2091.
Suspendirani: Pike Frank, cert. 1001; Pike Josephine, cert. 1476.

Odstopil: Buh Sam, cert. 1843.
Zopet sprejet k dr. št. 23: Jacob Lužnar, cert. 2097.
Črtan: John Kodrieh, cert. 2096.
Pristopila k dr. št. 21: Josephine Zaverl, roj. 1894, cert. 2127 za \$500 in 1.00 bol. podpore.
Suspendiran od dr. št. 25: Frank Grile.
Z bratskim pozdravom

Frank Skrabec, tajnik.

Razno

Paderewski in postajenačelnik.

Franeoski listi pripovedujejo lepo dogodbico. Pri svojem poslednjem potovanju v Pariz, ko se je peljal bivši virtuos na klavir in sedanjí poljski ministrski predsednik Paderewski s posebnim vlakom z vojaškimi spremstvom, je imel Paderewski dovoljeno pomuditi se 10 minut na postaji v Curihu. Porabil je priliko, da bi si zravnal ude na peronu ter je pil čašo črne kave v njegovem vlaku. Minute so nenačakovano naglo minevale, a Paderewski se ni zmenil za odhod. Tedaj je pristopil k njemu načelnik postaje z uro v roki ter ga je opozoril:

— Gospod ministrski predsednik, vlak bo odšel čez pet minut. ce naroda.

Dne 15. sept. je došel v Grobničko polje, kjer je odredil, kako se imajo utrditi pozicije proti eventualnemu napadu Srbov. Drugače zavzema mesto polagoma svoje staro lice. Središče mesta se je nekoliko umirilo, zato pa se vršijo večji škandali po stranskih ulicah in na periferiji mesta. Te dni so bile vržene v neko javno hišo tri bombe ter so bile ranjene štiri osebe.

Naiš ljudi je mnogo interniranih v gledišču, kjer so izpostav-

ljeni najbrutalnješemu postopanju. Razen tega silijo naše ljudi po ulicah, da morajo nositi italijanske zastave in da morajo klicati "Živela italijanska Reka!" — Ententne oblasti so izročile Italijanom ultimatum, da se morajo odstraniti z Reke.

Paderewski se je molče priklonil in je ostal na svojem mestu; dobro mu je delo po dolgi vožnji na trdnih tleh. Načelnik je prišel drugič:

NASE SVARILO

Poznavajčé veľké dobrote našega Bolgarskega Krvnega Čaja in Bolgarskih krvnih čajnih Tablet, ki jih dajajo trpetični valed revmatizma, zaprija, neprebrave, kislaga, vetrovnega želodca, boleznin na jetrah, ledicah in krvi, so PONAREJAVALCI takoj začeli dajati bolnim in prizadetim PONAREDBE pod raznimi imeni in garancijami ter jih silili kupovati cene in nič vredne imitacije. Velikost jih je bilo osleparjenih in vsi se spominjajo izkušnje ter razočaranja. VLEDTEGA svarimo svoje prijatelje in čitatele tega lista, naj ne pošiljajo denarja brezupnim ponarejavalcem. Samo zdravje boste riskirali. Ne eksperimentirajte z ničvrednimi zdravili.

Letosko leto je bilo najboljšje spravilo proti španaki influenci Bolgarski Krvni čaj veverič z citronnim sokom. On govori vsa zdravila nam za bo z veseljem dal. Če ga vaš le-karnar nima, vam bomo mi poslali veliki družinski zavoj za \$1.25 ali trije zavoji za \$3.15, ali šest zavojev za \$6.25. Pišite nam!

H. N. VON SCHLICK, President MARVEL PRODUCTS, INC. 210 THIRD AVE., PITTSBURGH, PA.

Položaj Italije

ITALIJA SE BORI S TEŽKOČAMI, KI SO NAJBOLJ STRAHOLJUBI, KAR JIH JE DOŽIVELA V VOJNI. — GOSPODARSKA KRIZA. — ITALIJA JE ZA OSEM MESECEV ZVIŠALA SVOJ DOLG ZA DVAJSET MILIJARD.

"Slovenec" od 2. oktobra piše:

Vse, kar zaznavamo in vidimo v Italiji, nas vedno krepkeje potrjuje v prepričanju, da se bori ta dežela s težkočami, ki so najbolj strahotne, kar jih je doživela v svetovni vojni. Ta država, ki je bila izza svoje ustanovitve vedno gospodarsko resna in šibkotna tako, da se je pogreznila po tej dragi in strašni vojni v dolgeve do grla. Po veliki zmagi se je njen položaj le še bolj zapletel in popolnoma odvisnost Italije se je šele sedaj prikazala v resnični luči.

Tittoni, ki skuša kakor vsi zunanji ministri, orisati položaj države v čimbolj prijazni in vzpodbudni luči, je moral vendar v svojem govoru priznati pred celim svetom, da "trpi posebno Italija pod gospodarsko krizo, ker ji manjkajo sirovine in premog in ker ima nezadostno množino potrebnih živil. Zaman boste zahtevali od vlade da vodi nacionalno in samostojno zunanjo politiko, dokler bo država odvisna od drugih držav".

Pred kratkim smo čitali da znašajo vojni dolgovi Italije strahovito svoto 80 milijard lir in Tittoni izjavlja pred italijanskim ljudstvom, da živi Italija "tudi po sklepu premirja" na upanje in da potrosi "e več, kakor se je to godilo med vojno". Italija je zvišala od 31. decembra 1918 do 31. avgusta 1919 svoj dolg za 20 milijard lir.

Država brez surovin in brez živeža in s popolnoma zadolženim nacionalnim premoženjem je država s podkopanimi temelji.

Gospodarski povzdig je največja moč in edini up držav, ki so izšle iz vojnega poloma. Jugoslavija je tudi zadolžena in obremenjena v veliki meri z nadlogami, ima pa vsaj živeža in ji ni treba, da žaluje nad razoroženo industrijo, ker je še nima. V Italiji pa besedi-

Vstanovni zbor

se je vršil začetkom pr. m. Nemška soc. demokratična stranka na Češkem, Moravskem in Sleziji, ki je bila preje del skupne nemške stranke v avstrijski socialistični Internacionalni, se je osamosvojila in je — kot pravi v programu — samostojna mednarodna stranka.

Stranka se izoborno organizira v političnih organizacijah ima 140.000 moških in 60.000 ženskih članov, v strokovnih organizacijah nad četrt milijona delavcev, devet dnevnikov in izvrstne voditelje. Pri volitvah je dosegla letos veliko nad 50 odst. vseh oddanih nemških glasov na Češkem.

Fritz Adler je na zborovanju izjavil, da ostaja v čehoslovanski republiki od prejšnje nemške socialno-dem. stranke nje boljši del.

Na zboru je v otvoritvenem govoru izjavil Seliger, da nemški soc. demokratje čehoslovske republike ne bodo dajali nobenih priznanj na papirju. Pokazal je, kakšna usoda je doletela enake česke izjave v bivši Avstriji. Toda rekel je, da v državi, kjer bodo vsi državljani enaki in bodo vsi uživali enake pravice, takih izjav sploh treba ni, ker jih bodo podala dejstva sama.

Programma resolucija priznava dem. republiko za državni stvar, kjer je mogoče potom demokratičnej delovati za pridobitev večine ljudstva v svrhu dobitve politične moči za njeno uporabo, v svrhu gospodarske izpremembe človeške družbe.

Resolucija odklanja diktatoru kot metodo, ki se ne more vzdržati. Debata o programu in taktiki stranke je končala z odklonitvijo predloga, ki priporočala uporabo ruskih metod. Predlog je bil odklonjen z ogromno večino navzočih.

Pisatelj očee in pisatelj sin.

Naslednji dogodbico, ki dobro karakterizira odnošaje med očetom in sinom, pripovedujejo v Parizu o obeh francoskih pisateljih Aleksandru Dumasu starejšem in mlajšem. Ko je izdal Aleksander Dumas mlajši svoj prvi znameniti roman, mu je oče pismeno čestital z napisom: "Veseločloveški gospod!". — Vsebinska pisma je bila sama hvala in slava. Aleksander starejši se je ob koncu pisma zahvalil za užitek. ki ga je imel pri branju. Mlajši Aleksander je odgovoril:

— Moj gospod! Srčno se vam zahvaljujem za vaše prijateljsko pismo. Neizkrkljivo me je razveselilo, ker jako čislam vaše priznanje in ker sem zmeraj silil, da ste navdušen občudovalec mojega očeta!

Pisatelj očee in pisatelj sin.

Naslednji dogodbico, ki dobro karakterizira odnošaje med očetom in sinom, pripovedujejo v Parizu o obeh francoskih pisateljih Aleksandru Dumasu starejšem in mlajšem. Ko je izdal Aleksander Dumas mlajši svoj prvi znameniti roman, mu je oče pismeno čestital z napisom: "Veseločloveški gospod!". — Vsebinska pisma je bila sama hvala in slava. Aleksander starejši se je ob koncu pisma zahvalil za užitek. ki ga je imel pri branju. Mlajši Aleksander je odgovoril:

— Moj gospod! Srčno se vam zahvaljujem za vaše prijateljsko pismo. Neizkrkljivo me je razveselilo, ker jako čislam vaše priznanje in ker sem zmeraj silil, da ste navdušen občudovalec mojega očeta!

Podržavljenje otrok v Rusiji.

Po poslednjih vesteh iz Rusije delajo boljševiki dosledno, da izvedejo načrt o podržavljenju otrok. V Tuli so 7.000 otrok pod desetim leti vzeli oskrbi staršev in so jih dali v državne kolonije, kjer se bo državana oblast brigala za njih vzgojo in bodočnost. V južni Rusiji bodo popisali vse otroke pod desetem leti.

ŽELITE POTOVATI DOMOV?

Če že imate parobrodni listek ali ne, pišite ali pa pridite v svojo lastno korist k bančni trvdki
EMIL KISS
New York, N. Y.
133 Second Ave.

